

การพัฒนารูปแบบการจัดการดูแลผู้ป่วยโรคติดต่ออันตราย โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ สถาบันบำราศนราดูร

สมถวิล อัมพรอารีกุล พย.ม.¹

สมรภัช ศิริเชตรกรรณ พย.ม. รป.ด.²

อัญชลีพร อมาตยกุล Ph.D.*³

¹สถาบันบำราศนราดูร

²สถาบันป้องกันควบคุมโรคเขตเมือง

³คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์เจ้าฟ้าจุฬาภรณ

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการดูแลผู้ป่วยโรคติดต่ออันตราย โรคอุบัติใหม่
อุบัติซ้ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาล และผู้ช่วยเหลือผู้ป่วย เลือกแบบเฉพาะเจาะจง ดำเนินงานวิจัย 4 ระยะ คือ
1) สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ สอบถามจากพยาบาล 140 คน และสัมภาษณ์ผู้บริหาร 15 คน 2) สร้างต้นแบบ
การจัดการดูแล จากข้อมูลขั้นที่ 1 และประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยใช้แบบวัด AGREE และทดลอง
ใช้ต้นแบบในสถาบันบำราศนราดูร กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาล 15 คน ผู้ช่วยเหลือฯ จำนวน 6 คน 3) ปรับปรุง
ต้นแบบให้สมบูรณ์ และนำไปใช้ที่โรงพยาบาล 2 แห่ง กับพยาบาล 15 คน และผู้ช่วยเหลือฯ 4 คน และ 4) ประเมิน
ประสิทธิผลของต้นแบบ โดยนำต้นแบบไปใช้ในสถาบันบำราศฯ กับพยาบาล 30 คน ผู้ช่วยเหลือฯ 10 คน วิเคราะห์
ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และใช้การสรุปประเด็นจากผลการสัมภาษณ์และคำถามปลายเปิด

ผลการศึกษาพบปัญหา 1) อัตรากำลัง สถานที่และสิ่งแวดลอม และเครื่องมืออุปกรณ์ในการดูแลผู้ป่วย
ไม่เพียงพอ 2) รูปแบบที่สร้างขึ้น เรียก EID Model ผลการประเมินรูปแบบมีความเหมาะสม มากกว่าร้อยละ 70
ในทุกด้าน เน้นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ การจัดสภาพสิ่งแวดลอม การใส่อุปกรณ์ป้องกันร่างกายตามมาตรฐาน
การแยกผู้ป่วย รวมทั้งการพัฒนาส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง ผลการนำ EID Model ไปทดลองใช้พบความพึงพอใจอยู่ใน
ระดับมาก มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเรื่องการดูแลเน้นการดูแลด้านจิตใจ นำผลมาปรับรูปแบบ 3) รูปแบบใหม่คือ
2EID Care Model มี 5 องค์ประกอบ (1) การจัดการระบบการดูแล (2) กิจกรรมและแผนที่ต้องเตรียมปฏิบัติ
(3) การจัดการสถานที่และสิ่งแวดลอม (4) การปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ และ (5) การพัฒนาส่วนต่างๆ
ที่เกี่ยวข้อง ผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะเรื่องอัตรากำลังและสมรรถนะการดูแลผู้ป่วยวิกฤต
และ 4) ใช้ 2EID Care Model พบความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะเรื่องการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย
ปฏิบัติได้น้อย

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการดูแลผู้ป่วย, โรคติดต่ออันตราย, โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ, สถาบันบำราศนราดูร

Developing Care management Model for Patients with Dangerous Contagious Diseases Emerging Diseases and Re – Emerging Diseases in Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute

Somtavil Ampornareekul M.N.S.¹

Somrak Sirikhetkon M.N.S., D. P. A.²

Anchaleeporn Amataykul M.N.S., Ph.D.^{*3}

¹*Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute*

²*Institute for Urban Disease Control and Prevention*

³*Faculty of Nursing, HRH Princess Chulabhorn College of Medical Science*

ABSTRACT

The purpose of this research and development was to develop care management model for patients with Dangerous contagious diseases, Emerging diseases, and Re– Emerging diseases. The purposive sampling was used, and the samples were nurses and nurse aids. The 4 phases were to 1) survey the problems and needs by using questionnaire with 140 nurses and interviewing 15 nursing administrators 2) design a care management model from the first phase data, assess the suitability of the model using the AGREE measurement and test the prototype in Bamrasnaradura Institute by 15 nurses and 6 nurse aids 3) complete the prototype and test at 2 hospitals with 15 nurses and 4 nurse aids and 4) assess the effectiveness of the model in Bamrasnaradura Institute with 30 nurses and 10 nurse aids. Descriptive statistics was used to analyze the quantitative data and summarizing issues were used to analyze data interviewed and data from open-ended questions.

The results revealed that 1) problems were manpower, environment and not enough tools and equipment. 2) The generated model was called “EID Model” and the evaluation result of the model was appropriate with more than 70% in all areas. The model focused on activities that need to be performed, environment arrangement, wearing personal protective equipment according to patient isolation standards, and the development of the related parts. The results of using EID Model showed a high level of satisfaction. There were suggestions to add care, focusing on psychological care. Then took the results to adjust the model. 3)The new model was called “2EID Care Model” with 5 components including (1) Care; management of care system, (2) Exercise; activities and plans that need to be prepared; (3)Environment and workplace environment, (4)Isolation Precautions; infectious prevention and control practices, and (5) Development; development of the related parts. The satisfaction result was at a high level. There were suggestions on the manpower and the competency of caring for critically ill patients. The last was 4) using the 2EID Care Model in Bamrasnaradura Institute. The satisfaction result was at a high level, there was concern regarding the few practices of palliative care.

Key words: *Care management Model, Contagious Diseases, Emerging Diseases, Re Emerging Diseases, Bamrasnaradura Infectious Diseases Institute.*

*Corresponding Author: Anchaleeporn Amataykul